

Konrad-Adenauer-Stiftung · Prušćakova 23· BA-71000 Sarajevo

IZVJEŠTAJ

„50 godina Rimskih ugovora i budućnost Zapadnog Balkana Regionalna konferencija, 13.04.2007.

13. aprila 2007. Predstavništvo u Sarajevu Fondacije Konrad Adenauer organiziralo je konferenciju pod naslovom „50 godina Rimskih ugovora i budućnost Zapadnog Balkana“, u suradnji sa Direkcijom za europske integracije BiH i Paneuropskom unijom BiH.

Cilj konferencije bio je ne samo osvrnuti se unazad, na događaje koji vode prema EU, već i konkretno diskutirati o šansama zemalja Zapadnog Balkana. Nakon što su predstavnici EU još jednom naglasili da zemlje Zapadnog Balkana i dalje imaju dobre izgleda za članstvo, predstavnici zemalja iz regije predstavili su svoje uspjehe i probleme u procesu približavanja Europskoj uniji. Impresivno je bilo čuti da su Hrvatska i Makedonija stekle status kandidata, te kako je brzo Crna Gora uspjela potpisati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Tematiziran je i politički zastoj u BiH i Srbiji. Usprkos nedostatku političke volje u dotičnim zemljama da donesu neophodne političke odluke (reforma policije u BiH i suradnja sa Haškim tribunalom u Srbiji), i predstavnici ovih država izvijestili su o nastavku reformi.

Mjesto održavanja konferencije bila je rezidencija Predsjedništva BiH. Uz referente i tim, na konferenciji je učestvovalo oko 200 sudionika: predstavnici Međunarodne zajednice, institucija koje su relevantne za pristup EU, predstavnici političkog života, nevladinog sektora i akademske scene. Pozdravni govor održao je Nikola Špirić, predsjedavajući Vijeća Ministara BiH, a u uvodu su učesnici imali priliku čuti i govore Doris Pack, članice Europskog parlamenta, te Michaela Branda, zastupnika u njemačkom Bundestagu, što je izazvalo veliku pažnju javnosti.

Izlaganja učesnika iz Hrvatske, Makedonije, Crne Gore, Srbije i konačno i predstavnika iz Brisela jasno su ukazala na neophodnost suradnje u oblasti približavanja EU. Dobar odziv učesnika i predstavnika vlada zemalja iz regiona još je jednom pokazao kakav velik značaj ima tema regionalne suradnje, te koliko su velike potrebe za ovom suradnjom. Visoki predstavnik za BiH i specijalni predstavnik EU, dr. Christian Schwarz-Schilling u svom je govoru naglasio da su zemlje regije zbog rata propustile prvu šansu za članstvo, te da je sada neophodno da se zajednički založe za budućnost, a ne da traže krivce.

I u trećem dijelu konferencije govorilo se o praktičnoj suradnji u regiji. Nevladin sektor može tu dati značajan doprinos: informiranjem javnosti o procesu približavanja EU, motiviranjem i obrazovnim mjerama za stanovništvo, ali i konstruktivnom kritikom i kontrolom rada vlade. Indikativno je da je angažman civilnog društva mali (barem u Hrvatskoj: 6-7%), te da uglavnom ima negativan otklon prema vladi. Stoga bi bilo neophodno da ovaj sektor prevaziđe svoj odbojan stav i da se razvije u kritičkog partnera vlade.

Nakon živih diskusija na kraju konferencije formulirano je nekoliko zaključaka:

- države Jugoistočne Europe postavile su si cilj da budu primljene u EU.
- vizija članstva u EU neophodna je za daljnji razvoj demokratije, pravne države i stabilnosti u regiji.
- ovoj regiji treba europski pragmatizam.
- zemlje Jugoistočne Europe trebaju Europsku uniju, ali i EU treba ovu regiju (nikome nije potrebna crna rupa u srcu Europe).
- za članstvo u EU treba ispuniti čvrsto postavljene kriterije (madridski i kopenhagenski kriteriji i dr.)
- zemlje Jugoistočne Europe treba da ubrzaju i prodube reformske procese.
- spremnost na kompromis zemalja Jugoistočne Europe bitna je pretpostavka za integraciju i daljnji napredak.
- EU, umjesto politike, u prvi plan treba da postavi ekonomiju, i to posebice u svome angažmanu u ovoj regiji.
- ovoj regiji potrebno je etabliranje nove, mlade, obrazovane i proeuropski nastrojene mlade elite.
- razmjena iskustava u regiji uslov je za približavanje EU.
- u tom smislu neophodno je da se u regiji stvori nova klima povjerenja i razumijevanja.
- regionalna integracija u oblasti ekonomije (CEFTA, SEECP, itd.) od centralnog je značaja za približavanje EU.
- zemlje Jugoistočne Europe treba da organiziraju zajednički, regionalni nastup u različitim oblastima (energija, investicije, zajedničko tržište itd.)
- u svojim odnosima sa EU zemlje treba da krenu od realne osnove (dobar primjer je Crna Gora); cilj je da se prije svega vlastitom stanovništvu da realna i pravilna perspektiva pristupa.

- zajedničko lobiranje cijele regije neophodno je u procesu približavanja EU.
- neophodno je obezbijediti slobodan protok lica u zemljama Zapadnog Balkana, što je jedna od četiri osnovne europske slobode.
- civilno društvo značajan je faktor u zemljama Zapadnog Balkana, ono ima veliki utjecaj na stanje demokratije.
- aktivnosti kao što je ova konferencija značajan su instrument za razmjenu iskustava i unapređenje suradnje u regiji.

Javni RTV servis BiH emitovao je večernju emisiju posvećenu konferenciju, u kojoj su referenti iz regije i iz EU govorili o konferenciji i njenim rezultatima. Učesnici su se izjasnili za konsekventan nastavak rada na temi, te kako to očekuju i od Fondacije, a također su naglasili da je i su samom konferencijom i diskusijama koje su u okviru te konferencije vođene, postavljena nova mjerila u oblasti EU-integracije u ovoj regiji.